

na slovičko, pani starostka...

Ako hodnotíte rok 2020?

Rok 2020 bol pre mňa rokom pracovného nasadenia, mnohých pracovných stretnutí, dokončovania projektov ako boli rekonštrukcia telocvične, modernizácia technického vybavenia učebni v ZŠ, rekonštrukcia bývalej budovy zberne prádla na komunitné centrum. Rok 2020 bol aj rokom rozbehnutia nových projektov. Jedným z nich bol návrh cyklistickej komunikácie Podbrezová Chvatimech – Brusno-Kúpele. Pokračovali sme s kolegami zo susedných obcí v príprave na získanie stavebného povolenia kanalizácie v rámci projektu Aglomerácia Nemecká – Predajná – Jasenie. Veľa vecí sme dotiahli do konca, mnoho vecí sa nám nepodarilo dokončiť. Riešili sme stále nevyriešený environmentálny problém gudrónových jám aj za účasti pani prezidentky, vyhlásili sme mimoriadnu situáciu, ktorú sa nám podarilo čiastočne odstrániť, zaoberali sme sa sťažnosťami občanov, riešili sme problémy spojené so šírením COVIDU-19 – šli sme rúška pre našich občanov, informovali sme občanov o situácii, realizovali sme donášku liekov, nákupy a dovoz potravín a drogérie pre občanov nad 65 rokov, vykonávali sme aj sobášne a pohrebné obrady. Naďalej fungoval zber separovaného odpadu, čistila sa obec,... V závere roka sme opravili cestu na Bôrovie, miestnu komunikáciu – ulicu Farská, kúpili sme 5 kusov solárnych svietidiel na cintorín a na betónovú cestu - smer Kramlište, dala som vypracovať projektovú dokumentáciu na modernizáciu autobusových zastávok na ceste I/66, rozšírili sme kamerový systém. Dôležitým pracovným stretnutím bolo stretnutie s ministrom dopravy k problému križovatky na ceste I/66 kvôli vysokej nehodovosti so vznikom ťažkých dopravných nehôd s vážnymi následkami na zdraví ľudí a majetku. Pre situáciu spôsobenú šírením vírusu COVID-19 a karanténe na obecnom úrade nebolo možné pripraviť zasadnutie obecného zastupiteľstva, a preto nebolo možné naplánovať ani aktivity na rok 2021. Mimoriadne sme sa s poslancami stretli 31.12.2020. Obecné zastupiteľstvo v tento deň schválilo Memorandum o spolupráci na príprave integrovanej územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja Brezno. Podstata Memoranda spočíva vo vytvorení územia – mesto Brezno a 13 obcí, ktoré v rokoch 2021 – 2027 budú spolupracovať na príprave integrovanej územnej stratégie, čo znamená možnosť získania ďalších finančných zdrojov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja pre udržateľný mestský rozvoj cca vo výške 30 mil. EUR. Určite rok 2021 nebude jednoduchý.

Verím, že ak ostaneme zdraví, problémy a pracovné výzvy vyriešime.

Áké bude využitie komunitného centra?

Som rada, že dokumentáciu o komunitnom centre sme uzavreli a doplnili všetky potrebné úradné náležitosti (kolaudačné rozhodnutie, komplikovanú registráciu poskytovateľa sociálnej služby,...). Verím, že sa nám podarí rozbehnúť jeho činnosť. Máme v pláne zamestnať erudovaného pracovníka s adekvátnou kvalifikáciou, ktorý bude spolupracovať s deťmi zo sociálne znevýhodnených rodín a so sociálne znevýhodnenými občanmi. Bude realizovať propagačné a osvetové aktivity, stretnutia s psychológmi, lekármi, právnikmi či sociálnymi pracovníkmi. Činnosť centra sa bude zameriavať na rozvoj spolupráce rôznych subjektov – školy, cirkvi, neziskových organizácií, samosprávy, verejnej a štátnej správy. Priestory budú využívať hasiči, matky s deťmi a členovia miestnej organizácie Jednoty dôchodcov. Môžu sa tu stretávať, príjemne tráviť čas so svojimi rovesníkmi, vytvoriť si plán výletov. Verím, že čoskoro nám to všetkým situácia na Slovensku dovolí a kríza vyvolaná šírením vírusu COVID-19 bude zažehnaná.

Máte rozbehnuté nejaké projekty?

Posledný deň kalendárneho roka 2020 sme stihli prostredníctvom elektronickej schránky podať žiadosť na BBSK o financovanie projektu Dobudovanie infraštruktúrnych a náučných prvkov na Predajnianskej kalvárii. Naším cieľom je priblížiť toto jedinečné miesto širokej verejnosti, zviditeľniť obec a podporovať rozvoj turizmu, čím podporíme možnosť aktívneho spoznávanie miestnej histórie a kultúrnych hodnôt lokality. Zámerom je vytvoriť priestor pre osobnostný rozvoj a aktívny oddych návštevníkov. Úmyslom je osadenie a vyrobenie náučno-informačných tabúl (história o kopci Hrádok, história križovej cesty, história a súčasnosť Kalvárie, 25. výročie posvätenia kostolíka na Kalvárii a prírodné bohatstvo lokality) a dobudovanie infraštruktúrnych prvkov (lavičky, odpadkové koše).

Projekt WIFI pre Teba máme v úmysle rozširovať. Ide o bezplatné pripojenie na sieť WIFI vo verejných priestoroch. Úradom vlády pre investície a rozvoj máme schválené finančné prostriedky. Zo strany Úradu vlády SR dodnes neprebehla kontrola verejného obstarávania, ktoré obec predložila pred rokom. K schváleným financiam vo výške 10 tisíc EUR sme sa teda nedostali.

Ďalej podporujeme vybudovanie cyklotrasy Podbrezová Chvatimech – Brusno-Kúpele. Projektová dokumentácia je už vypracovaná, veríme, že prebehne aj realizácia tohto projektu. O finančné prostriedky na realizáciu sa budeme uchádzať z Eurofondov.

V obci sa rozbehli pozemkové úpravy na základe rozhodnutia Okresného úradu Brezno, pozemkového a lesného odboru. Informácie sú zverejnené na webovej stránke obce a na úradnej tabuli. V dôsledku aktuálnej epidemiologickej situácie prebiehajú len geodetické merania. Všetky náležitosti okolo pozemkových úprav – menovanie členov komisií a iné legislatívne náležitosti sa budú realizovať až po zlepšení epidemiologickej situácie.

Prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania by sme sa chceli uchádzať o dotáciu na výstavbu dvojpodlažných nájomných bytových domov. Vizualizáciu bytových domov sme zverejnili v jednom z čísiel Predajnianských zvestí minulý rok. Ich výstavba je súčasťou schváleného územného plánu obce – dodatok č. 2.

Ďalším našim zámerom je vybudovanie tzv. Malej kompostárne obce Predajná, t.j. zariadenia na nakladanie s odpadom. Registráciu na prevádzkovanie nám vydal OÚ Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie. Kompostáreň bude situovaná v lokalite Pod Hrbami (tehelňa). Bude sa sem vyvážať pokosená tráva z parkov, z cintorína a ďalší biologicky rozložiteľný odpad z obce.

Verím, že v tomto roku nájdeme aj finančné prostriedky na rekonštrukciu strechy telocvične, ktorá začala v období intenzívnych dažďov pretekať, či na údržbové práce potrebné zrealizovať v dome smútku. Všetky investície je nevyhnutné prerokovať s poslancami obecného zastupiteľstva. Za ústretový krok hneď na začiatku roka (od 11.01.2021) považujem otvorenie jednej triedy materskej školy pre zákonných zástupcov kritickej infraštruktúry a pre zákonných zástupcov, ktorým zamestnávateľ nenariadil prácu na doma. Otvoreniu predchádzalo dobrovoľné testovanie zamestnancov školy.

Pokračovanie na str. 2

Stručná štatistika na úvod roka

Stav k 31. 12. 2020:

obyvateľov	1300
ženy:	664
muži:	636
prisťahovaní občania:	25
odsťahovaní občania:	26
zomrelí:	18
narodené deti:	10

na slovičko, pani starostka...

Pokračovanie

Po viacerých urgenciách Slovenský vodohospodársky podnik so sídlom v B. Bystrici pripravuje stavbu Predajná – údržba Jasenianskeho potoka, ktorá by sa mala realizovať na ulici Kalvárska – od mosta po lavicu, t.j. v riečnom kilometri 2,350 – 2,650.

Údržba bude pozostávať z odstránenia stromov, z odstránenia nánosov z prietochného profilu a opevnenia vymytého brehu. Jej realizáciou sa zabráni vybreženiu Jasenianskeho potoka v čase privalových dažďov a topenia snehu. Verím, že dôjde k realizácii tejto stavby a nezostane len na papieri.

Obec sa zapojila do celoslovenského skríningu „Zachráňme spolu životy.“ V priebehu dvoch víkendov boli pretestovaní obyvatelia obce.

V dňoch 23. 1. a 24. 1. 2021 sa celoplošného skríningu zúčastnilo **588** občanov. Z tohto počtu bol **62** občanov z iných obcí. Pozitívni boli **piati** občania. Miera pozitívnosti predstavuje **0,85%**.

V dňoch 30. 1. a 31. 1. 2021 bolo pretestovaných antigénovými testami **631** občanov. Z uvedeného počtu **74** občanov prišlo do Predajnej z iných obcí. Na odbornom mieste bolo zachytených **traja** pozitívni občania. Miera pozitívnosti je **0,47%**.

Ďalšie testovanie obyvateľov obce na ochorenie Covid -19 sa uskutočnilo v nedeľu 7. 2. 2021. Testovania sa zúčastnilo spolu **541** otestovaných, z toho **1** pozitívny z Predajnej.

Miera pozitívnosti predstavuje **0,18 %**.

Na základe výsledkov testovania Obec Predajná ako zriaďovateľ povolila riaditeľstvu Základnej školy s materskou školou dňom 8. 2. 2021 prezenčne vzdelávať žiakov 1. až 4. ročníka, otvoriť školský klub detí a školskú jedáleň. Zároveň povolila obnoviť vyučovanie v obidvoch triedach materskej školy.

Ďakujem pracovníkom obce, ale aj všetkým, ktorí sa podieľali na realizácii testovacieho miesta, zdravotníkom, dobrovoľníkom, hasičom nášho dobrovoľného zboru a ďalším, ktorí zabezpečovali všetko potrebné pre plynulý a bezproblémový priebeh testovania.

Podakovanie patrí aj zodpovedným občanom, ktorí využili možnosť prísť sa otestovať, za pokojný priebeh, za disciplinovanosť pri čakaní na otestovanie a za dodržiavanie pokynov organizátorov.

Opätovne nás čaká ďalšie testovanie – najbližšie 14. 2. 2021 v čase od 8.00 do 18.00 hod.

Verím, že tento testovací ošiaľ, ktorý je bez ladu a skladu, už čoskoro skončí a budem sa môcť naplno venovať svojej práci pre obec a občanov. *Ďakujeme za rozhovor.*

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Ide o najrozsiahlejší projekt Štatistického úradu SR, ktorý odštartoval dňom 01. júnom 2020. Prvá fáza, ktorá začala uvedeným dňom, končí 12. februára 2021. Bola realizovaná v spolupráci so samosprávami. Jej vyhodnotenie poskytne dáta o stave a kvalite bývania na Slovensku. Aké informácie prinesie sčítanie domov a bytov?

- Zistíme, koľko bytov a domov na Slovensku pribudlo.
- Získame prehľad o formách vlastníctva bytov.
- Budeme vedieť počty a podiely neobývaných bytov v regiónoch.
- Zistíme, ako Slováci bývajú, či preferujú za poslednú dekádu menšie byty, alebo naďalej väčšie a ako sa táto preferencia líši podľa regiónov.
- Nadobudneme nové podrobnejšie informácie o obnove budovy z pohľadu obvodového plášťa, strechy a okien.
- Dozvieme sa, koľko podlažné domy u nás prevládajú.
- Zistíme napojenie bytov na vodu, plyn, kanalizáciu a kde ešte stále nájdeme byty bez kúpeľne či splachovacieho WC.
- Získame prehľad o zdrojoch tepla, aj to, či centrálna zásobovanie teplom víťazí nad potrebou vlastného kúrenia.

Po ukončení 1. fázy projektu Štatistický úrad SR bude realizovať jej druhú časť

– **ELEKTRONICKÉ SČÍTANIE OBYVATEĽOV.**

Projekt sa zrealizuje v dňoch od **15. februára 2021 do 31. marca 2021** /bez asistovaného sčítania./ Asistované sčítanie, teda sčítanie za pomoci sčítacieho asistenta sa bude realizovať v dobe **od 1. 4. 2021 do 31. 10. 2021**.

Samosčítanie bude realizované elektronickou formou. Sčítací formulár bude dostupný na webovej stránke www.scitanie.sk alebo sa obyvateľ sčíta cez mobilnú aplikáciu. Počas elektronického samosčítania obyvateľov bude k dispozícii Call centrum na telefónnom čísle 02/20924919, infolinka bude slúžiť aj ako metodická a informačná podpora obyvateľov. Call centrum bude aktívne od 15.2.2021. Pre informácie o sčítaní môžu obyvatelia použiť aj emailovú adresu scitanie@statistics.sk.

Obyvatelia, ktorí sa nebudú vedieť sčítať sami, môžu v období od **1.4.2021 do 31.10.2021** využiť službu asistovaného sčítania. V uvedenom období pomôžu občanom so sčítaním vyškolení zamestnanci – p. Renata Lányová a p. Ing. Mariana Kňazovická.

Na účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v SR trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Údaje získané v tomto projekte budú bezpečne chránené pred únikom, zneužitím alebo krádežou.

Výzva

Vážení spoluobčania, vyzývame vás, zúčastnite sa sčítania obyvateľov, ktoré bude prebiehať v období od 15. 2. 2021 do 31. 3. 2021. Sčítajte sa sami v pohodlí domova a bezpečne prostredníctvom svojho počítača, tabletu či mobilného telefónu. Elektronický formulár pre sčítanie nájdete na stránke www.statistics.sk alebo si stiahnete mobilnú aplikáciu.

Prosíme občanov, pomôžte sčítať sa svojim starším spoluobčanom, ak vás o to požiadajú.

OZNAM PRE MAJITEĽOV Psov

Z dôvodu, že občania stále nevedia, ako postupovať v prípade uhynutia alebo utratenia psa, chceme vám opäť pripomenúť základný postup na odhlásenie psa na obecnom úrade. Vlastník psa príde na obecný úrad a na tlačive, ktoré vypisoval (prihlásenie psa na daňové účely), vlastnou rukou vyplní dátum zániku daňovej povinnosti. Tento dátum nemôže byť skorší ako deň, kedy príde majiteľ na obecný úrad. Takže netreba čakať dlhšiu dobu, pretože odo dňa odhlásenia psíka už občan daň neplatí. V prípade, že daň je už zaplatená, vypočítaná suma za alikvotné obdobie vám bude vrátená. Zároveň pri odhlásení je potrebné doniesť ciaošku, ktorú mal psík pridelenú.

Kňazovická Mariana, správca daní a poplatkov

Hasiči v roku 2020

Rok 2020 mal byť pre dobrovoľných hasičov v Predajnej rokom osláv 135.výročia založenia zboru. Všetko však bolo napokon inak a rok 2020 sa zapísal do histórie DHZ Predajná ako jeden z najnáročnejších. Z dôvodu pandémie sme, bohužiaľ, nemohli osláviť výročie založenia, ani usporiadať hasičskú súťaž. No život hasičov musel ísť aj napriek tomuto ďalej a svoje zásahové úlohy sme plnili. Veľkou ctou a uznaním našej práce bolo ocenenie za „Kolektívny čin roka 2019,“ ktoré sme v januári prevzali na krajskom oceňovaní hasičov v Hliníku nad Hronom z rúk vtedajšej ministerky vnútra pani Denisy Sakovej.

A teraz stručná štatistika za rok 2020. DHZ Predajná má 23 členov z toho 5 žien. V zásahovom družstve obce má odborné vyškolenie pracovať 12 členov. V súčasnosti má zbor v starostlivosti techniku CAS-25 Š706, ktorú sa podarilo v minulom roku previesť do osobitnej evidencie služobných vozidiel MV SR a užívať výhody takýchto vozidiel. 6 rokov už užívame nové IVECO DAILY CAS-15 a tretí rok aj protipovodňový vozík. Zo špeciálnych prostriedkov spomeniem detektor plynu GD 3000, defibrilátor AED, 2 motorové pily, 2 kalové čerpadlá a elektrocentrálu. Technika je členmi udržiavaná vo výjazdu schopnom stave. Za rok 2020 DHZ Predajná vykonal spolu 21 výjazdov k udalostiam potrebných riešenie hasičmi, a to:

- k 14tim požiarom
- z toho 8 úmyselných podpálení hlavne kontajnerov osobou, ktorú sa v spolupráci so starostkou obce a políciou podarilo vypátrať a zaistiť, 1 požiar lúky, 1 požiar kuchyne RD, 2 požiare skládky konárov a 2 požiare mimo našu obec /D.Lehota, Nemecká/
- k 2 autonehodám, kde sme pomáhali riadiť dopravu a odstraňovať vraky z cesty

- k 4 prírodným pohromám, kedy sme odstraňovali popadané stromy na cestách priamo v obci alebo mimo nej
- k 1 technickému zásahu, zistenie, zmeranie úniku zemného plynu z regulačnej stanice RD, kde sme zabezpečili priestor okolia, až do odstránenia poruchy servisným pracovníkom plynárni.

Počas roka sme nezaznamenali vážnejší úraz, ani poškodenie techniky. Okrem týchto oficiálnych výjazdov sme počas roka poznačeného pandemiou COVID-19 dezinfikovali priestory námestia a biatlonovej strelnice, pomáhali pri celoplošnom testovaní, 3x zasahovali proti sršňom, polievali námestie, vykonávali protipožiaro-zdravotný dohľad pri SMSfieste v BB a Žitofeste v Mlyne u Čipkov, zabezpečili brezy pre prvoprijímajúce deti, postavili vianočný stromček na námestí, pretlačali garády, riadili dopravu pri pohreboch a plnili ďalšie úlohy na požiadanie starostky obce a občanov. V rámci prevencie bolo vykonaných 21 kontrol u podnikateľských subjektov v našej obci a uložené nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov na úseku ochrany pred požiarom. V rámci zážitkového vzdelávania sme deťom prvého stupňa ZŠ predstavili a ukázali techniku a prácu hasičov. V spolupráci s komisiou kultúry sme potešili naše deti rozdávaním sladkostí od Mikuláša.

Dovoľte mi touto cestou poďakovať všetkým členom DHZ / DHZO Predajná za ich obetavosť a pomoc občanom. Taktiež ďakujem starostke obce a poslancom OZ a miestnym podnikateľom a občanom za podporu a spoluprácu. Verím, že aj do budúcnosti bude náš zbor partiou ľudí pripravených pomôcť v každom čase a situácii.

Prajem všetkým nám, aj Vám, veľa pevného zdravia v roku 2021.

Ešte raz ĎAKUJEM!

Luboš Ofúkaný, veliteľ DHZO Predajná

OZNAMY

Deti sú späť v škole

Od 8. februára 2021 sme po dohode so zriaďovateľom otvorili brány školy. Po úspešnom pretestovaní jedného zákonného zástupcu v pondelok do školských lavíc zasadlo 52 žiakov 1.stupňa. V prevádzke je aj školský klub detí a školská jedáleň. Do materskej školy nastúpilo 28 detí. Veríme, že situácia sa bude už len zlepšovať a našim deťom bude poskytované kvalitné vzdelanie.

Obmedzený režim fungovania Obecného úradu v Predajnej v čase zákazu vychádzania

Pondelok	09.00 – 11.00 hod.
Utorok	nestránkový deň
Streda	09.00 – 11.00 hod., 14.00 – 16.00 hod.
Štvrtok	nestránkový deň
Piatok	09.00 – 11.00 hod.

V zmysle vyhlášky č.47 Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k režimu vstupu osôb do priestorov prevádzok, upozorňujeme občanov, že do priestorov budovy Obecného úradu obce Predajná je možné vstúpiť len po preukázaní sa platným negatívnym testom na ochorenie COVID-19, prípadne potvrdením, že ste uvedené ochorenie už prekonali.

O knižnici, kde je zriadené mobilné odberné miesto (MOM)

Miestna knižnica v našej obci bude naďalej až do odvolania zatvorená v súvislosti s vyhlásenými opatreniami vlády SR a z dôvodu zhoršujúcej sa epidemiologickej situácie. O jej otvorení budeme občanov informovať miestnym rozhlasom a prostredníctvom webovej stránky obce. Aktuálne priestory miestneho spoločenského domu, ako aj knižnice, plnia funkciu mobilného odberného miesta.

ZMENA OTVÁRACÍCH HODÍN V NEDELU

PREDAJŇA FRESH
8.00 – 18.00 hod.

MIESTNE DANE A POPLATKY V ROKU 2021

Rok 2020 nebol jednoduchý ani pre našu obec Predajná. V roku 2021 sa výška daní a poplatkov meniť nebude, aj napriek tomu, že už v roku 2020 obec pocítila nižší príjem z podielových daní. Dôsledky majú dosah nielen na obec, ale aj na občanov, a práve preto veríme, že občania príjmu pozitívne, že obec výšku daní a poplatkov pre rok 2021 nemení.

Daňovú povinnosť obec vyrubí občanom **ROZHODNUTÍM**, ktoré im bude doručované do vlastných rúk a voči ktorému je možné do 30 dní podať odvolanie. Splatnosť poplatku je najneskôr do uplynutia ďalších 15 dní a to úhradou bankovým prevodom, poštovou poukážkou alebo v hotovosti v pokladne obce (tzn. lehota na úhradu je 45 dní od prevzatia rozhodnutia). Podklady pre platbu dane bezhotovostne sú uvedené v rozhodnutí a kvôli správnej identifikácii platby je potrebné ich dôsledne a bezchybne uviesť – variabilný, konštantný a špecifický symbol.

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTI

Podkladom pre vyrubenie dane z nehnuteľnosti je podané priznanie k dani z nehnuteľnosti, ktoré sa podáva do 31. 01. daného roka. Na koľko 31. 01. 2021 pripadá na nedeľu, termín podania priznania k dani z nehnuteľnosti sa posúva na 1. 02. 2021.

Do 1. 2. 2021 podávajú Priznanie k dani z nehnuteľnosti VLASTNÍCI nehnuteľnosti:

- ktorí v katastrálnom území obce Predajná v roku 2020 kúpili, predali, zamenili, darovali alebo dostali do daru nehnuteľnosť,
- ktorým bolo v roku 2020 vydané stavebné povolenie na stavbu, kolaudačné rozhodnutie – na stavbu, prístavbu, nadstavbu, rozhodnutie o zmene stavby pred jej dokončením, rozhodnutie o zmene účelu užívania stavby (bytu, nebytového priestoru), rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby,
- ktorí začali v roku 2020 užívať drobnú stavbu, stavbu tvoriacu príslušenstvo k hlavnej stavbe,
- ktorí začali v roku 2020 užívať nehnuteľnosť na území obce bez kolaudačného rozhodnutia,
- ktorým sa v roku 2020 zmenila výmera parcely, druh pozemku alebo podiel na liste vlastníctva, alebo ak došlo k preparcelovaniu, sceleniu alebo prečíslovaniu parcely pozemkov v katastri nehnuteľností na území obce,
- ktorí si v zdaňovacom období 2020 vysporiadali bezpodielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam na území obce.

Do 1. 2. 2021 podávajú Priznanie k dani z nehnuteľnosti NÁJOMCOVIA nehnuteľnosti:

- ktorí v roku 2020 uzatvorili nájomnú zmluvu so Slovenským pozemkovým fondom,
- ktorí majú uzatvorenú zmluvu o nájme k pozemku, ak nájom trvá alebo má trvať najmenej päť rokov a nájomca je zapísaný v katastri nehnuteľností.

Do 30 dní od právoplatnosti dedičského konania alebo dražby podáva Priznanie k dani z nehnuteľnosti DEDIČ alebo VYDRAŽITEĽ nehnuteľnosti:

- ktorý nadobudol nehnuteľnosť dražbou v priebehu zdaňovacieho obdobia alebo
- ktorý zdedil nehnuteľnosť v priebehu zdaňovacieho obdobia na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve alebo rozhodnutia o dedičstve.

Daňovník v priznaní k dani z nehnuteľnosti nepočíta daň z nehnuteľnosti. Je povinný v príslušnom priznaní uviesť všetky skutočnosti rozhodujúce na vyrubenie dane a priznanie podpísať. V prípade bezpodielového spoluvlastníctva manželov podáva priznanie len jeden z manželov. V prípade podielového spoluvlastníctva podávajú vlastníci priznanie k dani z nehnuteľnosti každý sám do výšky svojho spoluvlastníckeho podielu, alebo na základe dohody všetkých spoluvlastníkov priznanie podáva jeden z nich (zástupca).

Údaje pre vyplnenie priznania získa daňovník z listu vlastníctva k nehnuteľnosti alebo z rozhodnutia stavebného úradu alebo z iného rozhodnutia na základe, ktorého došlo k zmene vlastníckych a užívateľských práv.

Najčastejšie zmeny, ktoré majú vplyv na povinnosť daňovníka podať priznanie k dani z nehnuteľnosti sú zmeny, ktoré majú vplyv na daňovú povinnosť:

- nadobudnutie nehnuteľnosti povolením vkladu do katastra nehnuteľností; na základe kúpnej alebo dražobnej zmluvy,
- predaj alebo darovanie nehnuteľnosti povolením vkladu v katastri nehnuteľností,
- nadobudnutie nehnuteľnosti v dražbe,
- nadobudnutie nehnuteľnosti dedením,
- vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze a následnom vysporiadaní majetku,
- právoplatné stavebné povolenie na stavbu,
- právoplatné rozhodnutie o povolení zmeny stavby pred dokončením,
- právoplatné rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby,
- právoplatné kolaudačné rozhodnutie na stavbu,
- začatie užívania stavby, drobnej stavby,
- povolenie zmeny užívania stavby alebo bytu alebo nebytového priestoru,
- po prístavbe a nadstavbe, ak došlo k zmene zastavanej plochy a počte podlaží,
- zbúranie stavby na základe povolenia na odstránenie stavby a po následnom zápise v katastri nehnuteľností,
- zmena užívania stavby na iné účely ako sa stavba užívala po kolaudácii,
- podpísania nájomnej zmluvy o užívaní nehnuteľnosti s SPF,
- podpísania dlhodobého nájomného vzťahu k nehnuteľnosti zapísaného v katastri nehnuteľností,
- zmena druhu pôdy v katastri nehnuteľností,
- rozdelenie, preparcelovanie, scelenie alebo prečíslovanie pozemkov v katastri nehnuteľností,
- zmena výmery nehnuteľnosti po prístavbe alebo nadstavbe

Občania, ktorým sa vlastníctvo nehnuteľnosti k 1. 1. 2021 oproti minulému obdobiu nezmenilo, priznanie NEPODÁVAJÚ.

DAŇ ZA PSA

Daň za psa je vyrubená spolu s daňou z nehnuteľnosti v jednom rozhodnutí a platia pre ňu rovnaké pravidlá, pokiaľ ide o lehoty a spôsob úhrady. Treba však upozorniť, že v zmysle platných právnych predpisov **zmenu vlastníctva (držania, úhyn, kúpa) psa je treba urobiť písomne podaním priznania k dani za psa obecnému úradu do 30 dní od zmeny, aj keď k nej došlo kedykoľvek v priebehu roka.** Toto ustanovenie je zo strany občanov často porušované a spôsobuje to značné problémy a nedorozumenia pri vyrubovaní dane. Ohlásenie zmeny držania psa po uplynutí lehoty 30 dní obec nemôže akceptovať a dodatočne zohľadniť vo vyrubenej daňovej povinnosti.

POPLATOK ZA KOMUNÁLNY ODPAD

Poplatok za komunálny odpad platia osoby, ktoré majú v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo osoby s oprávnením užívať nehnuteľnosť na území obce, aj keď tu evidovaný pobyt nemajú (napr. podnikatelia, vlastníci nehnuteľností – chát, bytov, garáží a pod., osoby žijúce v nehnuteľnosti na základe nájomnej zmluvy). Poplatník je povinný v priebehu zdaňovacieho obdobia oznámiť obci vznik, zmenu a zánik poplatkovej povinnosti do 30 dní odo dňa, keď tieto nastali. Rovnako ako vyššie uvedené dane, aj poplatok za komunálny odpad sa platí na základe **ROZHODNUTIA** obce do 15 dní od nadobudnutia jeho právoplatnosti (lehota na úhradu je teda 45 dní od prevzatia rozhodnutia).

V roku 2021 môže obec Predajná znížiť poplatok za komunálny odpad na základe písomnej žiadosti poplatníkom, ktorí sa viac ako 90 dní v roku nezdržiaujú na území obce Predajná predložením dokladov a splnením podmienok uvedených vo VZN obce Predajná.

Tlačivá k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, Oznamenie k vzniku, zmene a zániku k poplatkovej povinnosti a k dani za ubytovanie sú k dispozícii na obecnom úrade a zverejnené na webovej stránke obce www.obcepredajna.sk. **Vzory žiadostí k zníženiu poplatku za komunálny odpad pre rok 2021 budú k dispozícii na obecnom úrade a tiež budú zverejnené na webovej stránke obce začiatkom roka 2021.**

DORUČENIE priznání k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, oznámenie k poplatku za komunálny odpad, žiadostí a dokladov:

Daňový subjekt (daňovník alebo platiťel poplatku za komunálny odpad, ubytovateľ) pre doručovanie písomností (napr. daňových priznání, oznámení, žiadostí...) správcovi dane môže využiť:

- elektronické služby pre doručovanie prostredníctvom portálu www.slovensko.sk v prípade, že má aktivovanú elektronickú schránku na doručovanie, alebo
- e-mail ale tu je potrebné doručiť správcovi dane aj listinnú formu, a to do piatich pracovných dní od odoslania, inak sa podanie považuje za nedoručené, alebo
- poštou prostredníctvom Slovenskej pošty

Harmonogram zberu tuhého komunálneho odpadu na rok 2021

január	29. 1.		
február	12. 2.	26. 2.	
marec	12. 3.	26. 3.	
apríl	9. 4.	23. 4.	
máj	7. 5.	21. 5.	
jún	4. 6.	18. 6.	
júl	2. 7.	16. 7.	30. 7.
august	13. 8.	27. 8.	
september	10. 9.	24. 9.	
október	8. 10.	22. 10.	
november	5. 11.	19. 11.	
december	3. 12.	17. 12.	31. 12.

Harmonogram

vrecového zberu plastov na rok 2021

19. január 2021 (utorok)
18. február 2021 (štvrtok)
18. marec 2021 (štvrtok)
19. apríl 2021 (pondelok)
19. máj 2021 (streda)
17. jún 2021 (štvrtok)
19. júl 2021 (pondelok)
19. august 2021 (štvrtok)
20. september 2021 (pondelok)
19. október 2021 (utorok)
18. november 2021 (štvrtok)
16. december 2021 (štvrtok)

Plasty, kovy (plechovky), tetrapaky – krabice z džúsov a mlieka sa v našej obci zbierajú spoločne. Je možné ich dať do jedného plastového vreca, ktoré je potrebné zviazať.

Vedeli ste?

- ✓ Na Slovensku produkujeme z roka na rok viac komunálneho odpadu. Za posledných 10 rokov stúpla produkcia komunálneho odpadu o 35%.
- ✓ Komunálny odpad síce tvorí z celkového odpadu iba určitú časť, avšak oproti iným druhom odpadu sa vyznačuje rôznorodosťou s vysokým zastúpením biozložky (napr. zvyškov potravín), čo predstavuje až 40 – 60%.
- ✓ Práve komunálny odpad je zdrojom nejnepriaznivejších skleníkových plynov, hlavne mimoriadne škodlivého metánu.
- ✓ Veľa skládkovania a málo recyklovania či energetického zhodnocovania sú dôvodmi, prečo Slovensko zaostáva v trende poklesu odpadových emisií, ale naopak za posledných 25 rokov ich produkuje o 19% viac.
- ✓ Ak vyprodukuje menej odpadu, ktorý treba likvidovať na skládke, bude mať samospráva na odpady nižšie náklady. Ušetrené peniaze môže využiť na zlepšenie existujúceho systému.

OZNAM

Oznamujeme pacientom zosnulého MUDr. Petra Zlevského, že v prípade potreby ich ošetrí ambulancia MUDr. Vojtecha Kubiša pre obvody Predajná, Jasenie, Ráztoka. Lekár bude vybavovať len telefonicky objednaných pacientov. Ak sa nedovoláte, je potrebné volať opakovane. Lieky je potrebné nahlásiť telefonicky s udaním rodného čísla a s názvom zdravotnej poisťovne.

Kontakty:

OZS Dubová, 048/618 24 44, Dom služieb Dubová, Janka Kráľa 35, 976 97 Nemecká
OZS Hronec, 048/617 64 05, Obecnú úrad Hronec, Zlievarenská 516, 976 45 Hronec

Ordinačné hodiny:

Pondelok	07.00 - 11.30 hod.	ambulancia Hronec
	12.00 - 14.00 hod.	ambulancia Dubová
Utorok	07.00 - 12.30 hod.	ambulancia Dubová
Streda	07.00 - 10.30 hod.	ambulancia Dubová
	11.00 - 14.00 hod.	ambulancia Hronec
Štvrtok	07.00 - 14.00 hod.	ambulancia Hronec
Piatok	07.00 - 10.30 hod.	ambulancia Dubová
	11.00 - 13.00 hod.	ambulancia Hronec

Zdravotné záznamy budú pacientom MUDr. Zlevského vydávané až po prebratí ambulancie (obvodu) novým lekárom od 1. 3. 2021.

POŽIAR, ALEBO INÁ NEŽIADÚCA UDALOSŤ ?

VOLAJTE :

HASIČI PREDAJNÁ

0940 874 423

0949 746 898

0944 043 979

0918 393 526

HASIČI BREZNO 150

SOS 112 /hasiči, záchranka, polícia/

135 rokov sme tu pre Vás !

Od januára 2021 je v platnosti novela zákona o odpadoch, ktorá upravuje niektoré výnimky. od 1. júla 2021 musia mať slovenské obce a mestá plne funkčný a realizovaný systém triedenia odpadov z domácností. Kuchynský odpad tak bude energeticky zhodnotený na výrobu elektriny a tepla.

Medzi kuchynský biologicky rozložiteľný odpad patrí: nespracované zostatky surovín, neskonsumované zostatky pokrmov a potravín rastlinného, ale i živočíšneho pôvodu, šupky z čistenia zeleniny a ovocia, kávové a čajové zvyšky, vaječné škrupiny, starý chlieb, zvyšky jedla, papierové vrecko znečistené zeleninou, ovocím, maslom, džemom, resp. ostatnými potravinami živočíšneho alebo rastlinného pôvodu, potraviny po dobe spotreby či lehote minimálnej trvanlivosti alebo potraviny inak znehodnotené.

Medzi kuchynský biologicky rozložiteľ-

ný odpad nepatrí: kameň, obväz, cigaretový ohorok, uhynuté zvieratá, mikroténné vrecká, kovy, plasty

Naša obec sa takisto zapojí do zberu kuchynského odpadu a to dodaním kompostérov do každej domácnosti. Tie budú slúžiť na zber biologicky rozložiteľného odpadu, teda aj kuchynského odpadu. Na ulici Školská plánujeme umiestniť špeciálnu nádobu na zber kuchynského odpadu pre bytové domy. Táto nádoba bude umiestnená pri existujúcom zbernom stojisku. Plánujeme rozšíriť počet nádob po obci. Nákupná cena jednej nádoby je pomerne vysoká - 265 EUR.

Z tohto dôvodu vyzývame občanov na zodpovedný prístup k dôslednému kompostovaniu. K tejto téme pripravujeme školenie pre všetkých občanov formou odbornej prednášky s názornou ukážkou hneď, ako nám to epidemiologická situácia dovoľí.

Nový COVID automat vydaný Ministerstvom zdravotníctva SR

Dňa 3. februára 2021 odprezentovali predstavitelia koalíčných strán na tlačovej konferencii zmeny, ktoré priniesol nový Covid automat schválený vládou. Od pondelka 8. februára sa riadime novým COVID automatom, teda novými pravidlami, ktoré budú závisieť od toho, aká bude aktuálna situácia v príslušnom okrese. Okres Brezno je na základe výsledkov skriningového testovania zaradený v III. stupni varovania.

Zmeny sa týkajú:

- škôl a materských škôl – otvárajú sa pre žiakov prvého stupňa a pre deti materských škôl,
- vracajú sa aj študenti posledných ročníkov stredných škôl,
- negatívny antigénový test, resp. PCR test, je potrebný na cestu do zamestnania,
- home office je povinný, ak to charakter práce umožňuje.

Informácie z ÚVZ SR – Čo by sme mali vedieť?

Má stále význam nosiť bavlnené či jednorazové rúška? Dokážu ma efektívne chrániť proti infekčnejším variantom vírusu SARS-CoV-2?

Rúško (látkové, jednorazové) je naďalej efektívnou ochranou, ak sa používa správne. Treba mať zakryté ústa aj nosové dierky, nie mať rúško pod bradou alebo pod nosom. Potrebné je ho vymieňať, keď je navlhnuté alebo znečistené a manipulovať ním prostredníctvom gumičiek. Rúško nemá cez ústa a nos voľne visieť, má priliehať k pokožke, aby vzduch neunikal po stranách mimo bariéry rúška.

V čom spočíva výhoda FFP2 respirátorov?

FFP2 masky bez výdychového ventilu poskytujú filtráciu vdychovaného aj vydychovaného vzduchu. Používajú sa najmä profesionálnymi skupinami, ktoré prichádzajú do priameho, úzkeho a opakovaného kontaktu s chorými infekčnými osobami. Tieto masky majú však filtračnú životnosť a mali by sa po niekoľkých hodinách vymeniť.

Výhodou respirátorov môže byť aj to, že dobre priliehajú a dizajn používateľa prirodzene navádza nasadiť si masku správne a zbytočne sa jej nedotýkať, čím sa znižuje riziko kontaminácie rúk, ako aj samotného respirátora. Zdôrazňujeme však, že ak respirátor neprekrýva okrem úst aj nos, nespĺňa tým svoju ochrannú funkciu a nemožno ho považovať za zvýšený štandard ochrany pre jednotlivca a ani pre jeho okolie.

V akých situáciách môže byť FFP2 respirátor vhodnejší než rúško?

Použitie FFP2 respirátorov možno odporučiť v situáciách s vyšším rizikom infekcie - ak sa človek ocitá v spoločnosti väčšieho počtu ľudí dlhší čas v uzavretom priestore.

Ako príklad možno uviesť cestu taxíkom či hromadnou dopravou alebo návštevu rušných predajní či služieb so zvýšeným pohybom osôb. Zdôrazňujeme, že ak má respirátor výdychový ventil, musí byť navyše prekrytý chirurgickým rúskom.

Osobám, ktoré z povahy svojej práce prichádzajú do kontaktu s inými ľuďmi často aj počas pandémie, odporúčame častú výmenu rúšok, respektíve prekrytie tváre takými pomôckami, ktoré umožnia dlhodobšie použitie bez nutnosti výmeny rúška (FFP2 respirátory).

Musím dodržiavať ostatné opatrenia, ak mám správne nasadené rúško/respirátor?

Je mimoriadne dôležité, aby ste aj s prekrytými hornými dýchacími cestami dodržiavali aj ostatné zásady: dostatočný sociálny odstup, časté nárazové vetranie priestorov, umývanie a dezinfekcia rúk, dôsledné rešpektovanie platných epidemiologických opatrení v uznesení vlády a vo vyhláškach, ktoré sú nastavené tak, aby znižovali mobilitu a stretávanie sa ľudí, čo je taktiež efektívnym nástrojom na znižovanie rizika šírenia vírusu.

Mikuláš
potešil a
prekvapil

Aj napriek mimoriadnej situácii nás navštívil Mikuláš.

Tentoraz chodil po celej našej vyzdobenej dedine 5. 12. 2020 od 14.00 hodiny z ulice do ulice so svojimi pomocníkmi na krásne vyzdobenom hasičskom vozidle a rozdával balíčky plné dobrôt poslušným deťom.

Deti očakávali Mikuláša z okna, niektoré čakali netrpezlivo pri svojich dverách. Mikuláš aj jeho pomocníci boli veľmi prekvapení, aké máme v našej obci dobré detičky, vedeli pekné básničky, pesničky a niektoré deti mali pre Mikuláša, čerta a anjelikov pripravené krásne nakreslené obrázky.

Spokojný Mikuláš skončil s rozdávaním balíčkov vo večerných hodinách, aj keď unavený, ale veľmi spokojný, že aj napriek mimoriadnej situácii, ktorá nám nedovoľuje usporiadať žiadne kultúrne podujatia, vyčaril úsmev na tvári všetkým obyvateľom obce. Pýtate sa ako? Svojím veselým sprievodom a veselou hudbou, ktorá sa niesla po celej obci.

Chceli by sme sa poďakovať pani starostke Ing. T. Čontofalskej za iniciatívu a spoluprácu. Poďakovanie patrí aj našim hasičom Lubošovi O., Vladkovi M. st., Rudkovi M., členom kultúrnej komisie Mirke B., Bianke L., Evke P.

Členka kultúrnej komisie

PREDAJNIANSKE ZVESTI

- dvojmesačník o dianí v obci zadarmo do každej domácnosti. Vydáva: Obecný úrad Predajná, Námestie Juraja Pejku 67, t.č. 048/6192345, e-mail: obecpredajna@stonline.sk. Šéfredaktorka: Mgr. Michaela Vaníková. Redakčná p. Božena Šulková, Eva Pocklanová, Anna Čunderlíková, Lucia Smitková, Lucia Hrašková.

Redakcia sídli na obecnom úrade. Reg. OÚ BR - EV 3098/09, ISSN 1339-4576, IČO vydavateľa: 00313751. Dátum vydania periodickej tlače: február 2021

*Vo chvíľach smútočných slovo je prilahké
a neprehluší bolesť, ktorá hľodá.
Vzdajme česť človeku v poslednej pamiatke
za všetko dobré, čo v živote nám podal.*

Dňa 4. februára 2021 nás všetkých zasiahla smutná správa, že náš dlhoročný lekár **MUDr. Peter Zlevský** už nie je medzi živými. Odišiel náhle a nečakane, bez rozlúčky. Svoju životnú púť ukončil vo veku 68 rokov v nemocnici v Banskej Bystrici. Vo svojom živote pomáhal mnohým chorým. Žiaľ, jemu sa pomôcť nedalo. Vo veľkej bolesti a smútku žialime za ním, lebo sme ho poznali a mali radi. Štyridsať rokov pôsobil v našej obci ako obvodný lekár. Po celý čas sa staral o svojich pacientov, ktorí za ním chodili s dôverou. Každému sa snažil vyjsť v ústrety, ochotne pomohol všetkým bez rozdielu – mladým či starým. Dokázal povzbudiť, vlieval do pacientov optimizmus v ich najťažších životných chvíľach. Bol lekárom aj psychológom v jednej osobe. Dobrý človek s ľudským srdcom, obľúbený, rešpektovaný a charizmatický. Pán doktor nám bude veľmi chýbať. Všetci, ktorí sme ho poznali, venujme mu tiché úprimné poďakovanie a zachovajme si na neho krásnu spomienku. Mnohí budeme na neho ešte dlho s láskou spomínať.

Ďakujeme Vám, pán doktor, za dlhoročnú prácu, milé a teplé slovo, za pomoc v chorobe, za ľudský prístup. Nech teplý lúč slnka vždy pohľadá miesto Vášho posledného odpočinku. Lúčime sa navždy s Vami želajúc Vám tichý sen. Ešte raz ďakujeme za všetko, nech Vám je ľahká rodná zem. **Češť jeho pamiatke!**

Božena Šulková

*Z potuliek po Horehroní sa zrodila kniha Márie Vrkoslavovej-Ševčíkovej
Pes Gordon, Bombura a záhady spod Kráľovej hole.*

Obec Predajná finančne prispela na jej vydanie. Ponúkame úryvok z nej.

Obec, z ktorej sa odťahovali víly

„V našej obci tvorí pán Dušan Peňko. Je to majster zvonkár. Takýchto majstrov je v súčasnosti veľmi málo a neviem o inom takomto majstrovi v okolí, ktorý by sa zaoberal výrobou zvoncov. Ak ho pôjdete navštíviť, rád vám o svojom umeleckom remese porozpráva.“

Máme tu aj veľmi významnú historickú pamiatku - vodný mlyn z 15. storočia. Údajne v ňom prespal aj kráľ Žigmund Luxemburský. V starých listinách sa píše, že musel mlynárovi zaplatiť škodu za odstavenie mlyna. Mlyn teraz vlastní rodina Čipkovcov. Jeho stav však nie je najlepší, preto sa pán Čipka snaží zachrániť túto vzácnu pamiatku, mlyn opraviť a postupne ho sprístupniť verejnosti ako múzeum. Nesmiem zabudnúť ani na zvláštnosť – jedinú v strednej Európe, ktorou je lesný tunel stojaci priamo na lesnej ceste. Obci patria aj krásne prírodné pamiatky a chránené oblasti. Predajnianska slatina je močiar porastený jedľovo-vrbovým slatinným lesom, je tu množstvo chránených

a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov. V Jajkovskej sutine sú prirodzené skalné sute v rôznom štádiu vývoja a ojedinelé Predajnianske kaskádovité vodopády. Ak vám zvýši čas, odporúčam vám aj nejaký výlet do okolia našej obce. Príroda vás určite očarí. Krásna príroda sa premietla aj do erbu našej obce. Ten tvorí ruža s tromi rozvinutými kvetmi a dvomi pukmi na zlatej listnatej stonke, ktorá vyrastá zo spodného okraja červeného štítu. Zaujímavosťou, možno aj záhadou, je, že Predajná sa na pečati označuje ako opiddum, čo znamená mestečko – nie dedina,“ s pýchou v hlase dopovedala pani starostka svoje rozprávanie o obci....

....a prišiel čas aj na povesť o predajnianskych vílach...

„Každú stredu sa na námestíčku v Predajnej konali vychýrené trhy. Trhovníci prichádzali zblízka i zďaleka a ponúkali všakovaký tovar. Čipky, krpce, čižmy, tkané koberce, oštiepky...Slovom, pre každého niečo. Popoludní na trhu zostávali len

domáci alebo tí, ktorí sa nemuseli domov vracat' popri Hrone. Ostatní sa rýchlo pobalili a ponáhľali sa z Predajnej preč. Najviac bolo naponáhlo tým, ktorých cesta viedla popri Hrone. Povrávalo sa, že neďaleko Hrona, práve pri Predajnej, sa zjavovali víly. Z ničoho-nič sa ich na ceste objavilo aj desať-dvanásť a všetky mali prevelkú chuť tancovať. Beda však takému človeku, ktorého si vzali do parády! Takého nešťastníka nešťastného utancovali na smrť. Preto sa predávajúci i kupujúci vydávali na cestu ešte za vidna, lebo podvečerné šero už patrilo vílam. V húštinách na brehu rieky striehli na vhodných tanečníkov. Najnešťastnejší z prítomnosti víl bol predajniansky krčmár, lebo hostia sa mu vždy rýchlo rozutekali, oldomáše raz-dva vypili, ba nestihli sa ani poškrípiť či pobiť, a preto nemali ani dôvod udobriť sa a zapíť tieto významné udalosti. Tomuto zodpovedali aj tržby, ktoré boli čoraz nižšie. Krčmár sa chystal, že s to s vílami vybaví, ale ostalo len pri siláckych rečiach. Veru, aj on sa víl obával...Počas jedného jarmoku sa v Predajnej zdržal aj Mišo Kováčik z osady Krám v Čiernom Balogu. Dobre predal, ešte lepšie nakúpil, nuž úspešný deň poriadne zapíjal. Krčmár, keď cítil dobrú tržbu, mu nalieval aj dolieval. Mišovi to neprekážalo a dobre potúžený pálenkou sa víl prestal báť. S krčmárovou pomocou sa napokon vyteperil na kozlík voza a vydal sa na cestu domov. Jesenný večer na Horehroní bol však studený a chlad zaliezal až pod kožu. Mišovi začalo byť zima, nuž si na seba hodil dve staršie široké slovenské košeľe a ešte sa aj zababušil do starej hune. V príjemnom teple mu začali oči klipkať, a keďže koníky poznali cestu domov, milý Mišo o chvíľu zaspal. Prebral sa, až keď niečo zatriaslo vozom. Otvoril oči a zbadal, ako sa okolo neho na ceste krútia víly. Hijó, Pejo! Hijó, Orech! Chcel popohnať kone, ale tie akoby do zeme vrástli. Len zlostne odfrkovali, ale ani sa nepohli. Ej, v tom bude nejaká zrada, s vílami nie sú žiadne špásy! Keď sa k nemu dve z nich začali približovať, pomyslel si: teraz je už so mnou amen! Víly ho chceli chytiť za ruky a vytiahnuť z voza. Nahmatali však široké rukávy košiel. Každá držala po dva rukávy a Mišo celý vydesený ešte mával svojimi rukami. „Toto nebude obyčajný chasník! zvolala jedna z víl. „Jeden človek a tri páry rúk? Dajme mu radšej pokoj. Len čo to dopovedala, všetky víly sa stratili. Doma Mišo tri noci nespál od strachu, že víly si po neho prídu. Neprišli. Dokonca ich už nikto nevidel ani pri Predajnej. A Mišo Kováčik sa pohárika viac nedotkol...“

Zimná krása

Z tvorby žiakov našej školy

Na kráľovský trón pevne zasadla pani Zima. Perinbaba sa vyšantila, pretože skákala po perinách celú noc. Zelená príroda zmenila svoj habit. Stala sa z nej krásna nevesta v čipkovaných šatách s majestátnym závojom. Za pár hodín sa krajina zmenila na ľadové kráľovstvo.

Sneh pohltil všetko živé. Kopce sú posypané tým najjemnejším cukrom. Blankytná obloha sa obzerá v zamrznutom jazere ako v zrkadle. Spoza zasnežených štítov vykúkalo zubaté slnko. Bolo skúpe na hrejivé objatie. V snehu sa ligotali tie najkrajšie Swarovského kryštály. Príroda si vychutnáva zimný spánok, odfukuje pokojom. Stopy v bielom prášku prezrádzajú, že nie každý oddychuje. Zo stôp sa dá vylúštiť aj tá najväčšia krížovka. Prezradia, kto mal kam namierené. Stopy narušili panenskú zimnú krajinu. Zasnežené stromy stoja v pozore ako sviece. Plnia dôležitú úlohu. Musia udržať na svojich ramenách zimnú prikrývku. Tá ich zohreje a pomôže im prečkať zimu. S vetrikom pofukujú po údolí ďalšie vločky. Z oblohy merali dlhú cestu k svojim blízkym. Dotancovali až na zem ľahké ako pierko. Koruny stromov sú obsadené zvedavými vtáčikmi. Vypravadili svojich blízkych do teplých krajín a teraz sa nevedia dočkať ich návratu. Príroda oddychuje a naberá silu, kým sa opäť prebudí k životu. Lúky a polia spia spánkom spravodlivých. Zamrznutý potôčik sa zmenil na sochu. Šišky ako striebřisté cencúle na stromoch už netrpezlivo očakávajú jar. Vo vetre sa okolo nich pretáča zimný maliar. Kreslí tie najkrajšie obrazy. Aj Vincent Van Gogh by pukol od závidy. Snežní strážcovia v bielom fraku s čiernymi gombíkmi si kúpili lístky na toto úchvatné predstavenie. Pozorujú tajomnú prírodu. V jazierku počut pravidelný žblnkot topiaceho sa snehu. Slnčné lúče premohli zladovatené meče. Začali sa potiť a strácať pred očami. Túto bitku prehrali. Aj to najtvrdšie sklo začína pod teplom praskať. Konáre stromov si zhlboka vydýchnu, keď sa na nich začne rozpúšťať cukrová deka. A skalnaté bralá ako strážcovia zimnej rozprávky zhodia svoje biele čiapky.

Zima naposledy zamáva bielou zástavou. Vzdáva sa. Už vie, že nedokáže udržať tancujúce víly. Prichádza pani Jar a zimná rozprávka tuší, že bude musieť zatiahnuť oponu. Láskaovo prenechá miesto inej krásavici - Jari. Verí, že sa pevne chopí žezla aspoň tak dobre, ako to urobila pred ňou pani Zima.

Nika Hrašková, 7. trieda

Milí lúštitelia!

Hrdinom tejto krížovky je Juraj Pejko z Predajnej. Tento ľudovovýhodný pracovník a advokát sa narodil v Predajnej 25. apríla 1816 ako syn mlynára Filipa Pejku a Anny Pejkovej. Základné vzdelanie získal v rodisku, aj v Jasení a v Dubovej. V štúdiách pokračoval na Gymnázium v Brezne, potom v Kremnici, Banskej Bystrici a na lýceu v Levoči. V r. 1934 odchádza na univerzitu do Pešti. Zomrel mu otec a on sa musel vrátiť a starať

sa o mlyn. V r. 1837 sa vydal na tovarišskú vandrovku a vtedy začína písať básne o láske k deťom a dievčaťu. Potom odišiel do Bratislavy dokončiť univerzitu. Keď robil právnické skúšky, zomrela mu matka. V r. 1846 vydal zbierku básní Sklad rozličných spevov. Pracoval na súde v Budapešti, bol advokátom v Predajnej a slúžnym v Brezne. Je autorom ľubostných básní, prírodnej lyriky a žartovných popevkov na ľudovú nôtu. Najznámejšia jeho pieseň je... (Odpovede je v 1. 2. a 3. časti tajničky). Zomrel 10. apríla 1893. Pochovaný je na miestnom cintoríne v Predajnej. Na jeho

hrobe je napísaný prostý nápis - J. Pejko, básnik. Do archívu Matice slovenskej prišla v r. 1937 zásielka 243 rukopisných básní J. Pejku, ktoré zachoval Alois Lhoták z Predajnej a teraz sú uschované v archíve Matice slovenskej. Dodáme ešte, že Predajná je obec na Slovensku v okrese Brezno. Počet jej obyvateľov je 1 339 (údaj z roku 2016). Obec si vysoko váži svojho básnika, o tom nás presvedčili aj úctivé slová pani starostky Ing. Tatiány Čontofalskej, aj skutočnosť, že úrad obce majú na Námestí Juraja Pejku. Lúštitelom prajeme príjemnú a úspešnú zábavu.

Ln	patriaca nám	maďarské mužské meno	1	jadro slova	ktorá osoba	...ba, oranie	ani (bás.)	*	*	symetrála	nemo biť	aj (kratšie)	ženské meno (18.8.)	2	husársky kabatecdon, metropola Veľkej Británie	*
naposledy								dusík (zn.)	behal okolo začiatok árie								veľkomo-ravské knieža
začiatok atrakcie				13 prekážal								zločinec ŠPZ okr. Dunajská Streda					
meno Štefana											vidiecka obec						
Verdiho opera					nórske sídlo						sníval					síra (zn.) striehne	
*	obec, okr. Prešov spadol (chlapček)										*	necelý Anastáz vókol					
tupil											predložka so 6. pádom	ytrium (zn.) ukryje		rímskych 51 silná karta			
ampér (zn.)		nemý slon v našom byte									prázdny kus		ihličnatý krikOr, velikán				
veľký púčik				jadro dreva zlo, v dative							stal sa chorýmtok, žiaľ						
seno, po maďarsky (opačne)						jeho osoba	lebo (bás.)	*	rímskych 501	voľnosť citoslovce bedákania							
nekonečný ián			rímskych 50 rímskych 1000		ruský veľtok stred latky			miesto, kde bývame bór (zn.)					rímskych 1004 stred hórky				
*	3											RAF, miešane				Pomôcky: ALNES LADA HANIL	AUTOR: Gregor Papuček

